

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Finansministeren

1. juli 2009

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 17 af 26. juni 2009 (Aktstykke 138 - § 8).

Spørgsmål:

”Ministeren bedes oversende sit talepapir fra samrådet den 25. juni 2009.”

Svar:

I det følgende gengives mit talepapir fra samrådet den 25. juni 2009:

- Jeg er blevet bedt om at redegøre for statens politik for ansvar i statslige aktieselskaber. Dette vil jeg gøre med udgangspunkt i det svar på udvalgets spørgsmål nr. 11 til aktstykket om Finansiell Stabilitet.
- Helt generelt er udgangspunktet, at de statslige aktieselskaber underlægges præcis de samme regler, der gælder for andre aktieselskaber. Det gælder også i forhold til bestyrelsesmedlemmerne erstatningsansvar.
- Dermed kan bestyrelsesmedlemmer efter aktieselskabsloven pålægges erstatningsansvar, hvis de ved forsæt eller uagtsomhed har tilføjet selskabet, aktionær, selskabets kreditorer eller tredjemand skade ved overtrædelse aktieselskabsloven eller vedtægterne.
- Dette ansvar svarer til det ansvar, der følger af dansk rets almindelige culperegler.
- Endvidere gælder, at bestyrelserne for de statslige selskaber kan beslutte at tegne en ansvarsforsikring. Disse ansvarsforsikringer kan dække såvel bestyrelsesmedlemmer som direktionsmedlemmer.
- Forsikringerne dækker typisk, hvis de omfattede personer pålægges personligt ansvar efter aktieselskabsloven eller tilsvarende udenlandsk lovgivning, ligesom de dækker personernes udgifter til forsvaret i eventuelle erstatningssager. Forsikringerne omfatter ikke skader, der forvoldt med fortsæt og normalt heller ikke ved grov uagtsomhed.

- Det er min opfattelse, at kombinationen af aktieselskabslovens almindelige ordning og muligheden for at tegne ansvarsforsikringer som hovedregel giver en rimelig balance mellem bestyrelsesmedlemmerne og statens interesser.
- Der kan dog være undtagelser. De undtagelser, som Finansministeriet er bekendt med, vedrører
- for det første medlemmerne af Teledanmark A/S' bestyrelse, hvor staten påtog sig at holde dem skadesløse i forbindelse med statens salg af aktier i 1997-98.
- For det andet vil staten i nærmere bestemt omfang skadeløsholde medlemmerne af bestyrelsen for DONG Energy A/S' bestyrelse i forhold til børsnoteringen.
- Og endelig for det tredje den mere generelle skadeløsholdelse af medlemmerne af bestyrelsen for Finansiell Stabilitet, som Økonomi- og Erhvervsministeriet har anmodet om udvalgets tilslutning til.
- Det, der kendetegner de tre tilfælde, er, at staten som ejer pålægger bestyrelsen at gennemføre dispositioner, der må siges at ligge ud over det sædvanlige, og som rummer nogen risici, som kan være svære at overskue og dermed kontrollere.
- Det sædvanlige er således, at bestyrelserne for de statslige selskaber, inden for de rammer, der gælder for selskabet, på den ene side har fået overdraget ansvaret for at forvalte de midler, staten har bundet i selskabet. Men på den anden side også retten at beslutte, hvordan selskabets skal drives og på hvilket grundlag.
- Det betyder, at en bestyrelse selv styrer, hvilke analyser og undersøgelser der skal gennemføres, før der træffes beslutning om for eksempel en investering. Og bestyrelsen kan beslutte at lade være med at foretage investeringen, hvis de finder, at den vil være forbundet med for store risici i forhold til deres personlige erstatningsansvar.
- Med andre ord kontrollerer bestyrelsen selv de risici, som de påfører sig selv som følge af hvervet som bestyrelsesmedlem.
- Det er denne sammenhæng, der bliver brudt, når staten pålægger en bestyrelse at gennemføre konkrete dispositioner.
- I tilfældene Teledanmark og DONG Energy var situationen således, at staten pålagde bestyrelserne at medvirke til salg af statens aktier.

- For Finansiell Stabilitet er situationen en lidt anden, idet den begrænsning i bestyrelsesmedlemmernes erstatningsansvar, der er anmodet om, vedrører deres hverv generelt. Dette skal ses i lyset af, at en central del af opgaverne i Finansiell Stabilitet er pålagt selskabet ved lov.
- Således er Finansiell Stabilitet på den ene side pålagt at overtage nødlidende pengeinstitutter. Normalt vil køb af virksomheder indebærer grundige undersøgelser selskabet finansielle og juridiske forhold, der netop har til formål at afdække de risici, som det køvende selskab og dets bestyrelsesmedlemmer påfører sig. Finansiell Stabilitet har ikke denne mulighed, da de skal overtage de nødlidende banker.
- På den anden side skal Finansiell Stabilitet også hurtigst muligt søge at afvikle de pengeinstitutter, som overtages, for eksempel ved salg af de sunde dele. Det følger bl.a. af den statsstøttegodkendelse, der ligger til grund for ordningen. Det vil sige, at Finansiell Stabilitet er nødt til at videresælge dele af virksomheder, som de reelt ikke kender meget til. Deri ligger også en risiko for bestyrelsesmedlemmerne.
- Alt i alt er det således min opfattelse, at de opgaver, som Finansiell Stabilitet er sat til at løse, og vilkårene for, hvordan de skal løses, i vid udstrækning er bestemt af staten.
- Dette skal naturligvis ses i lyset af, at det er en helt udsædvanlig situation, som finanskrisen har skabt, og som giver helt særlige udfordringer, hvis konsekvenserne skal kunne håndteres, så de negative virkninger på samfundet skal begrænses mest muligt.
- Derfor finder jeg, at det er helt rimeligt, at staten påtager sig ansvaret for at holde medlemmerne af bestyrelsen skadesløs for erstatningsansvar ved simpel uagtsomhed for det tilfælde, at selskabets ansvarsforsikring måtte vise sig ikke at dække.
- Faktisk synes jeg, at vi dermed sender et klart signal til bestyrelsesmedlemmerne i Finansiell Stabilitet om, at vi værdsætter den kæmpe indsats, de i øjeblikket yder for at begrænse de negative konsekvenser af finanskrisen.

Med venlig hilsen

Claus Hjort Frederiksen